

Anja Leyte

Het gen is er en nu gaat het gebeuren

Bij Sanquin worden jaarlijks vele promoties afgerond. Waar zijn die onderzoekers terecht gekomen? In deze rubriek laten wij steeds één van onze oud-promovendi aan het woord.

Het gesprek met Anja Leyte (Leiden, 1959) vindt anders dan anders plaats bij Sanquin. Na haar opleiding biologie – gestart bij de VU, maar afgestudeerd in Leiden – solliciteerde zij op een promotieplek bij het toenmalige CLB. “Factor VIII (FVIII) was net gekloneerd en mijn onderzoek had betrekking op de relatie tussen structuur en functie. Ik stapte in een lopend onderzoekproject. De bedoeling was om FVIII zelf te gaan maken en niet meer afhankelijk te zijn van menselijk plasma. Er was ook interesse vanuit de farmaceutische industrie. De gedachte was ‘Het gen is er en nu gaat het gebeuren’. Op zich viel dat tegen: recombinant FVIII tot expressie brengen was erg moeilijk. Maar uiteindelijk is het toch goed gekomen – vooral toen ik een test voor de binding tussen FVIII en von Willebrand Factor voor elkaar had gekregen – en ben ik gepromoveerd.”

Wat heeft Sanquin betekend voor uw carrière?

Het onderzoek vond de eerste paar jaar plaats op de afdeling Moleculaire Biologie, bij Hans Pannekoek, en daarna op de afdeling Stolling bij Jan van Mourik. Ik heb er naast al het praktische werk onder meer geleerd om goed en zorgvuldig te schrijven en een gedegen voordracht te houden. Iets wat ook in mijn huidige functie goed van pas komt. Van Hans Zaaijer heb ik aan een van de weinige pc’s alle ins-en-outs van Lotus123 geleerd – het was echt het begin van de automatisering – nu werk ik met Excel natuurlijk, maar dit was wel een goede basis. Met twee zwangerschapen tijdens je promotieonderzoek leer je ook door te zetten. Sommige collega’s zeiden ‘die promotie kun je nu wel vergeten’, maar mijn promotor, Piet Borst, vond dat onzin; dus die promotie kwam er toch.”

Hoe is uw loopbaan na Sanquin verlopen?

“Aan het eind van mijn promotieonderzoek ontdekten we dat voor de interactie tussen FVIII en VWF een modificatie van 1 specifiek aminozuur (een tyrosine) belangrijk was. Bij

het EMBL werkte daar een groep aan en daar hebben we samen over kunnen publiceren. Met een EMBO-beurs kon ik daarna als post-doc in Heidelberg aan de slag op heel ander onderzoek over eiwit-transport in cellen. Het liefst had ik die onderzoekslijn in Nederland voortgezet met een eigen groep, maar met het toenmalige onderzoekklimaat in Nederland was dat moeilijk te realiseren. Ik heb nog twee jaar als post-doc op het NKI gewerkt en kwam daarbij op het spoor van de klinische chemie. Op het AMC kwam een opleidingsplaats beschikbaar en later kon ik aan de slag bij het Slotervaart Ziekenhuis en daarna het OLVG. Het koste mij wel moeite om de overgang van de ‘diepte’ van het onderzoek naar de ‘breedte’ van de klinische chemie te maken, maar mijn belangstelling voor stolling kon ik gelukkig kwijt in de specialisatie hematologie. Ik heb daarnaast gelukkig ook nog wat tijd gehad om onderzoek te doen.”

Wat doet u nu?

“Ik ben nu veel meer managerial bezig. Als unit / vakgroepvoorzitter Klinische Chemie, ook in het samenwerkingsverband van laboratoria van Amsterdamse ziekenhuizen en uit de regio, en als voorzitter van het Transitie Management Team dat heeft gewerkt aan de verzelfstandiging van deze laboratoria, waar ook de divisie Diagnostiek van Sanquin in participeerde. Nu die alliantie niet doorgaat is het Transitie MT gericht op het in andere vorm(en) doorzetten van de samenwerking tussen de labs, zoals dat aan het begin van de alliantievorming in gang is gezet.”

Heeft u in uw werk nog te maken met Sanquin?

“Uiteraard heb door de alliantie en nu de samenwerking veel te maken met de divisie Diagnostiek. Daarnaast ben ik voorzitter van de Regionale Gebruikersraad van Sanquin en zit ik vanuit het lidmaatschap van de Commissie Techniek & Logistiek ook in de Landelijke Gebruikersraad. Ik kom vaak over de vloer en zie nog veel mensen die er tijdens mijn promotieonderzoek ook al waren. En de kunst, die was er toen ook al. Zoveel kunst is heel sfeerbepalend.”

Anja Leyte

Huidige functie

Unitvoorzitter Klinische Chemie OLVG, Flevoziekenhuis, MCZuiderzee
Promotiejaar
1991

Titel proefschrift

Human blood-coagulation Factor VIII and its interaction with von Willebrand Factor

Promotor

Prof. dr. P. Borst

Co-promotors

Dr. J.A. van Mourik en
dr. H. Pannekoek

Broedplaats